

PARAFIA RZYMSKOKATOLICKA pw. św. Józefa Oblubieńca NMP

Makowiska, ul. Radomszczańska 56/62;

Kontakt: tel.: 34 311 16 84 e-mail: iparafia@op.pl www.makowiska.pl

PORZĄDEK NABOŻEŃSTW

MSZE ŚWIĘTE W NIEDZIELE:

godz. 7.30, 9.00, 12.00,

Janki - godz. 10.30

Ładzin - sobota, godz. 17.30

MSZA ŚWIĘTA W DNI POWSZEDNIE:

godz.: 17.30 (okres letni)

KANCELARIA PARAFIALNA:

wtorek, środa, czwartek, piątek
godz. 16.30 – 17.00

NABOŻEŃSTWA COMIESIĘCZNE:

PIERWSZY CZWARTEK MIESIĄCA

pół godziny przed Mszą św. adoracja
Najświętszego Sakramentu

PIERWSZY PIĄTEK MIESIĄCA

po Mszy św. wieczornej - modlitwy
do Najświętszego Serca Pana Jezusa

PIERWSZA SOBOTA MIESIĄCA

Msza św. ku czci Niepokalanego
Serca NMP

TRZECI PIĄTEK MIESIĄCA

po Mszy św. koronka do Bożego
Miłosierdzia

PIERWSZA NIEDZIELA MIESIĄCA

godz. 7.30 – Msza św. za zmarłych
z wypominkami

WEEKENDOWE KURSY PRZEDMAŁŻEŃSKIE

Zgłoszenia par przyjmują koordynatorzy
Małgorzata i Jan Wilkowie.

Kontakt: tel.: 34/314 42 14 (pn-pt. w godz.
19-21), tel. kom. 502323294,

e-mail wilkowie@vp.pl.

Więcej na stronie: www.narzeczeni.org

WAKACYJNA AKCJA CARITAS

Zbliża się czas waka-
cyjny, a wraz z nim
kolonie organizowane
przez Caritas Archi-
diecezji Częstochow-
skiej. Kolonie z Caritas
to poczucie wspólnoty,
doświadczenie miłości
braterskiej, radość

spotkania i inne niezapomniane wrażenia.
Zachęcam do zapoznania się z ofertą
tanich wyjazdów dla dzieci i młodzieży
na stronie Częstochowskiej Caritas
www.caritas.czyst.pl

ARCHIDIECEZJALNE CZUWANIE JASNOGÓRSKIE W ROKU MIŁOSIĘRZDZIA

Odbywa się z 11 na 12 każdego miesiąca.
Z czuwaniem jest związana możliwość
uzyskania odpustu Roku Jubileuszowego.

OPIEKUN

Kwartalnik parafii pw. Św. Józefa Oblubieńca NMP w Makowiskach

NUMER 2(6) czerwiec 2016

Moi drodzy,
w trwającym Roku Miłosierdzia
pochyliamy się bardziej nad tajemnicą
miłości Boga do człowieka. Niech
treść zawarte w nowym numerze
naszego biuletynu pomogą nam
zgłębić prawdę o szczególnym
umiłowaniu przez Boga, do którego
zmiierzamy w pielgrzymce wiary
tworząc wspólnotę parafialną.

Ks. Andrzej Chrzanowski
Proboszcz

PRZED NAMI...

CZERWIEC

- 13.06 - Wspomn. Św. Antoniego z Padwy
- 17.06 - Koronka do Bożego Miłosierdzia (3 piątek miesiąca)
- 24.06 - Uroczystość Narodzenia św. Jana Chrzciciela,
- 29.06 - Uroczystość św. Ap. Piotra i Pawła

LIPIEC

- 01.07 - I piątek m-ca, spowiedź od 16.30
- 03.07 - odpust kalwaryjski w Wąsoszu
- 07.07 - I czwartek miesiąca, adoracja Najśw. Sakramentu (17.00-17.30)
- 15.07 - Koronka do Bożego Miłosierdzia
- 16.07 - NMP z Góry Karmel
- 22.07 - Wizyta w Domu Seniora „Kalinka” w Patrzykowie uczestników ŚDM
- 24.07 - godz. 12.00 – Msza św. w 2 r. śm. Ks. Stanisława Ładochy
- 24.07 - poświęcenie pojazdów mechanicznych
- 25.07 - święto św. Jakuba Ap.

SIERPIEŃ

- 05.08 - I piątek miesiąca, spowiedź od 16.30; święto NMP Śnieżnej
- 06.08 - Święto Przemienienia Pańskiego
- 11/12.08 - nocleg pielgrzymów z Kościerzyny
- 15.08 - Uroczystość Wniebowzięcie NMP. Odpust w Pajęcznie
- 16.08 - odpust ku czci św. Rocha w Rzęśni
- 24.08 - odpust parafialny ku czci św. Bartłomieja Ap.
- 25.08 - wyjście pielgrzymki na Jasną Górę
- 26.08 - Uroczystość NMP Częstochowskiej
- 28.08 - Dożynki

24 czerwca, godz. 17.30
Msza św. zbiorowa za zmarłych
Janów i Janiny

24 lipca, godz. 12.00
Msza św. w 2. rocznicę śmierci
Ks. Proboszcza Stanisława Ładochy

28 sierpnia, godz. 12.00
Msza św. dziękczynna za plony
otwierająca Gminne Dożynki

OJCIEC ŚWIĘTY W POLSCE - PROGRAM PIELGRZYMKI

Papież Franciszek złoży duszpasterską wizytę w Polsce w dniach od 27 do 31 lipca. Przybędzie do Polski z okazji Światowych Dni Młodzieży, na zaproszenie Konferencji Episkopatu Polski i władz państwa polskiego. Papież rozpocznie wizytę w Polsce w środę **27 lipca**

w Krakowie; tego dnia spotka się z prezydentem A. Dudą, przedstawicielami władz oraz Biskupami. Wieczorem - kontynuując tradycję zapoczątkowaną przez św. Jana Pawła II - papież ma pojawić się w tzw. oknie papieskim. Drugiego dnia wizyty, w czwartek **28 lipca**, na jasnogórskich wałach Franciszek odprawi mszę św. w 1050. rocznicę chrztu Polski. Po powrocie do Krakowa, tego samego dnia, papież już oficjalnie dołączy do młodzieży całego świata przybyłej na ŚDM. Ceremonia powitania papieża rozpocznie się o 17.30 i potrwa ok. półtorej godziny. To wtedy Franciszek po raz pierwszy wygłosi przemówienie do młodych pielgrzymów.

29 lipca w piątek, papież nawiedzi teren byłego obozu koncentracyjnego Auschwitz-Birkenau i wygłosi tam przemówienie. O 17.30 na krakowskich Błoniach rozpocznie się nabożeństwo Drogi Krzyżowej, któremu będzie przewodniczył.

W sobotę 30 lipca rano papież pojedzie do Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Łagiewnikach. Przejdzie przez Bramę Miłosierdzia, a następnie odprawi mszę św. z udziałem kapłanów, osób konsekrowanych i polskich seminarzystów. Po mszy św. nawiedzi Sanktuarium św. Jana Pawła II, gdzie wypowiada pięć młodych osób: w języku włoskim, hiszpańskim i francuskim. Po powrocie do Domu Arcybiskupów Krakowskich zje obiad z przedstawicielami młodzieży, co jest tradycją Światowych Dni Młodzieży. Wieczorem, o 19.30 rozpocznie się czuwanie młodych z papieżem na Campus Misericordiae niedaleko Wieliczki. **Niedziela 31 lipca** będzie ostatnim dniem wizyty papieża Franciszka w Polsce. O 10 rano na Campus Misericordiae rozpocznie się msza św. i rozesłanie młodych świadków Miłosierdzia, by zanieśli światu Iskrę Bożego Miłosierdzia. Planowane jest odnowienie przyrzeczeń chrzcielnych. To podczas tej mszy papież ogłasza miejsce kolejnych ŚDM. Zanim Ojciec Święty opuści Polskę, spotka się jeszcze z wolontariuszami ŚDM i z Komitetem Organizacyjnym ŚDM, o godz. 17 w Tauron Arena. O 18.15 na lotnisku w Balicach odbędzie się krótka ceremonia pożegnania papieża, po której samolot Polskich Linii Lotniczych LOT odwiezie go do Rzymu.

PLONY NIE ZALEŻĄ TYLKO OD LUDZKIEJ PRACY

Czerkiesy
09.05.2016

Zakończyły się kwartalne dni modlitw o urodzaje i za kraje głodujące. Liczny udział wiernych świadczył o przekonaniu, że plony i bogate żniwa nie zależą tylko od ludzkiej pracy, ale przede wszystkim od błogosławieństwa Bożego.

Może się komuś wydawać, że mając nowoczesne maszyny i cudowne środki nawozy oraz doskonałe środki ochrony pól i zasiewu, sam potrafi zapewnić wysokie plony. Bóg jednak ciągle w różnych znakach uświadamia nam, że od Niego ostatecznie zależy pogoda i deszcz oraz to, jakie ziemia wyda plony.

Stare Gajecice
10.05.2016

Wszyscy jesteśmy powołani do zbawienia przez życie na ziemi i pracę. Bóg stwarzając człowieka na swój obraz i podobieństwo, powołał go do pracy, aby czynił sobie ziemię poddaną i w ten sposób - przez współpracę ze Stwórcą - miał udział w dziele stworzenia.

Podmurowaniec
11.05.2016

To przez pracę człowiek łączy się z dziełem odkupienia, gdyż trud fizyczny przypomina Chrystusowy krzyż, który trzeba nieść przez życie.

Ladzin
14.05.2016

Niech modlitwa naszych ojców o dobre urodzaje, o dostatek chleba powszedniego, a także o ochronę ziemi przed gradobiciem, suszą i innymi klęskami żywiołowymi - wypowiedziana z wiarą w Bożą Opatrzność - będzie pielęgnowana także przez nas.

Patrzyków
16.05.2016

Janki
16.05.2016

Dziękując za modlitwę, udział w procesjach do krzyży, przygotowane Msze św. polowe, jak również za wspólne rozmowy i spotkania przy tej okazji, już dziś zapraszam na wspólne dziękczynienie za zebrane plony w niedzielę, 28 sierpnia.

W tym bowiem dniu odbędzie się w naszej parafii gminne święto plonów.

Ks. Proboszcz

Nowe Gajecice
24.05.2016

Podładzin
31.05.2016

SPRAWY MATERIALNO - GOSPODARCZE

W ciągu ostatnich trzech miesięcy (III-V) zostało wykonanych szereg rozmaitych prac w kościele i w jego otoczeniu. Poniżej ważniejsze przedsięwzięcia:

1. Przeprowadzono gruntowny remont przedsionka kościoła, przebudowano schody na chór; w dawnej wnęce drzwiowej przygotowano marmurowy ołtarz, w nastawie którego zawisł obraz Jezusa Miłosiernego. Do ołtarza zakupiono marmurowe lichtarze oraz świece z wizerunkami św. Jana Pawła II i św. s. Faustyny. Odnowiono tablicę upamiętniającą zmarłych proboszczów oraz - z okazji jubileuszu chrześcijaństwa w Polsce - umieszczono nową tablicę pamiątkową poświęconą byłym duszpasterzom.
2. Odnowiono starą monstrancję i kustodię (renowacja/złocenia).
3. Dokończono prace związane z doświetleniem ołtarza i obrazu św. Józefa.
4. Uporządkowano otoczenie pomnika Jana Pawła II, położono kostkę brukową, posiano trawę.
5. Uprzątnięto strych kościoła i przygotowano do położenia wełny mineralnej. Podobnie uporządkowany został strych plebanii.
6. Na ukończeniu są prace remontowe w nieużywanych dotychczas pomieszczeniach plebanii, które będą wykorzystane jako miejsce spotkań, prób dla dzieci, zbiórek ministranckich, itp. zwłaszcza w miesiącach zimowych.
7. Uporządkowano teren cmentarza wzdłuż murów starej i nowej części. Posiano trawę.
8. Uprzątnięto (po zwierzętach gospodarskich) wnętrza budynków inwentarskich i stodołę.
9. W Jankach, wysiłkiem mieszkańców, uporządkowane zostało otoczenie kościoła (odnowiono metalowe ogrodzenie, dzwonnice, krzyż). Dokończono prace renowacyjne przy kapliczce św. Stanisława. Dzięki pomocy strażaków z Państwowej i Ochotniczej Straży Pożarnej usunięto drzewo grożące upadkiem oraz przeprowadzono korektę starych lip. W związku z planami na przyszłość dotyczącymi remontu/rozbudowy kościoła, podjęto wstępnie niektóre czynności formalno-prawne, m.in. przygotowano mapę dla celów projektowych, wstępny projekt rozbudowy oraz wizualizację obiektu po remoncie i rozbudowie – dostępna na www.makowiska.pl w zakładce *kościół filialny w Jankach*.
10. Parafia otrzymała zgodę od UMiG - właściciela budynku byłej szkoły w Ładzinie na przystosowanie kaplicy do potrzeb liturgii (przebudowa prezbiterium).
11. Została przygotowana i oddana do użytku parafialna strona internetowa.
12. Regulowane są na bieżąco zobowiązania podatkowe wobec państwa i instytucji diecezjalnych oraz płatności za energię, wodę i wywóz nieczystości, czyli koszty utrzymania kościołów, cmentarza i budynków parafialnych.

Bóg zapłać wszystkim darczyńcom, którzy ofiarami składanymi na tacę, a także przez osobiste zaangażowanie i pomoc świadczoną dla parafii przyczyniają się do budowy wspólnego dobra.

CHRZTY, ŚLUBY, POGRZEBY

Sakramentalny związek małżeński zawarli:

- Łukasz Rak i Paulina Bernaś (30.04)
- Damian Zięba i Magdalena Mesjasz (14.05)
- Paweł Michna i Paulina Janus (14.05)
- Michał Bojór i Iwona Senior (27.05)
- Robert Mordal i Anita Tasarz (04.06)

Przez Sakrament Chrztu Świętego do wspólnoty Kościoła zostali przyjęci:

- Antoni Chwał (12.03)
- Tymon Wojtasik (27.03)
- Franciszek Klekotka (19.03)
- Mikołaj Broniszewski (02.04)
- Iga Ciupa (22.04)
- Fabian Tutaj (21.05)
- Nina Modlińska (07.05)
- Nikola Marchewka (29.05)
- Kacper Rączkowski (05.06)
- Szymon Okrzesik (11.06)

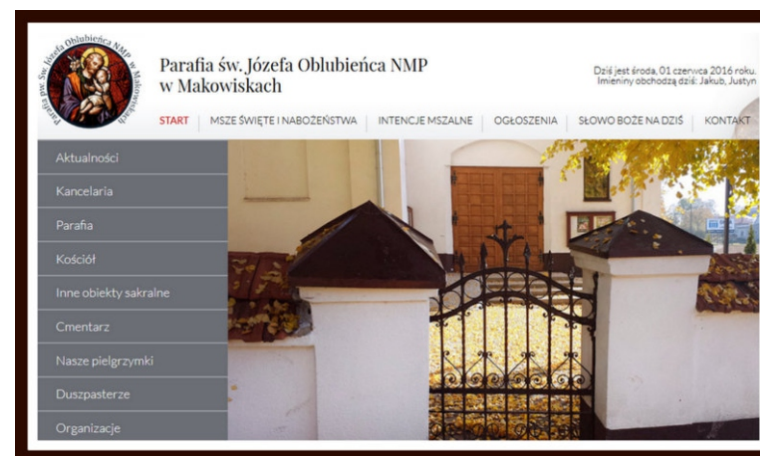
Po wieczną nagrodę do Domu Ojca odeszli:

- †Barbara Szczęsna, l. 44 (02.03)
- †Jerzy Noremberg, l. 72 (21.03)
- †Edmund Eksner, l. 68 (22.04)
- †Anna Franczak, l. 56 (27.04)
- †Zofia Chodak, l. 81 (21.05)
- †Zofia Rojek, l. 48 (26.05)

Wieczny odpoczynek racz im dać, Panie...

ZAPRASZAMY NA PARAFIALNĄ STRONĘ INTERNETOWĄ

www.makowiska.pl

Z KART KRONIKI PARAFIALNEJ

Wspomnienia Ks. Franciszka Olka

1956

Nowy rok rozpoczął się myślą ufundowania nowego organu. Zebranie parafialne poparło tę myśl. Rozpisano cały szereg ofert. Ceny takowych wahały się od 100000 do 200000 zł. Podziękowałem p. Orzińskiemu za dotychczasową pracę, a kierownictwo orkiestry objął Józef Kotyla z Makowisk, który krótko temu wrócił z wojska, gdzie również był w orkiestrze wojskowej.

Tegoroczne rekolekcje wielkopostne prowadzili oo. Oblaci z Poznania. W tym roku stolica apostolska zniósła uroczystość Opieki św. Józefa, a ustanowiła święto Józefa Robotnika na dzień 1. maja. Zrobiło to trochę wrzawy w prasie komunistycznej.

Uroczystość odpustową św. Józefa – ponieważ jest i drugi kościół pw. Opieki św. Józefa w Popowie – postanowiono przenieść na 19. marca. Uroczystość tę poprzedzać będą rekolekcje. W tym roku zgłosił się do naszego seminarium duchownego Józef Franczak z Ładzina, s. Józefa. Oprócz niego jest jeszcze na ostatnim kursie Zygmunt Pilarczyk z Łęczycy, s. Andrzeja, który 7.10 br. otrzymał subdiakonat, a 21.10 święcenia diakonatu.

Pierwsze po wojnie misje parafialne
9-16.06.1946r.

ks. Franciszek Olek (w środku) przed plebanią

Młodzież spod znaku ZMP zdobyła się na wyczyn i opisała proboszcza w gazecie. Zarzuca się, że proboszcz ma wpływ na młodzież, że uniemożliwia na terenie parafii akcję ateistyczną i zabrania im grać w piłkę w czasie nabożeństw.

Ten rok Polska przeżywała jako rok Maryjny – 300-lecie ślubów króla Jana Kazimierza.

Centralne uroczystości odbyły się na Jasnej Górze w obecności wszystkich biskupów i przeszło milionowej rzeszy wiernych. Pusty był tylko tron prymasa, który nadal musi przebywać na wygnaniu.

Parafialna pielgrzymka na Jasną Górę 14.08.1946r.

Ks. Bp Teodor Kubina.
Wizytacja parafii 30-31.07.1949r.

Dnia 29.10 radio doniosło o powrocie Prymasa do Warszawy. Radości nie było końca. 2.11 J.Em. ks. Prymas odbył swą pielgrzymkę na Jasną Górę. Dnia 5.11 wrócili do Katowic biskupi śląscy aresztowani przed końcem roku 1952.

Jest to ostatni wpis do kroniki parafialnej dokonany przez ks. Franciszka Olka, który zmarł 5 kwietnia 1957 r.

28 października w uroczystość Chrystusa Króla miały miejsce uroczystości 30-lecia diecezji częstochowskiej. Z Makowisk brała udział 15-osobowa delegacja.

Dnia 31.10 zawiadomiono mnie o złośliwym uszkodzeniu nagrobka na grobie jednego z parafian. Profanacji tej dokonał ponad wszelką wątpliwość mieszkaniec tej samej miejscowości. Sprawa została przekazana prokuratorowi. Stare zapiski mówią o napadzie na plebanię, o ranach zadanych księdzu w czasie napadu, ale nie wspominają o osobistych porachunkach z nieboszczykami na cmentarzu.

Poświęcenie dzwonów 31.07.1949r.

ZRÓBCIE MU MIEJSCE, PAN IDZIE Z NIEBA BOŻE CIAŁO AD 2016

W Uroczystość Najświętszego Ciała i Krwi Chrystusa odbyła się – poprzedzona Mszą św. – procesja eucharystyczna ulicami naszej parafii. Wierni przeszli do czterech ołtarzy usytuowanych przy ulicach Cmentarnej i Szkolnej. W procesji wzięły udział grupy modlitewne z chorągwiami, feretronami, sztandarami, dzieci sypiące kwiaty, lektorzy, ministranci oraz liczni wierni. Do asysty procesyjnej włączyła się młodzież przygotowująca się do bierzmowania, a także przedstawiciele Ochotniczej Straży Pożarnej. Idąc za Najświętszym Sakramentem, dziękowaliśmy Bogu za dar Eucharystii, prosząc jednocześnie o błogosławieństwo dla Kościoła, Ojczyzny i dla każdego z nas.

Uroczystość Bożego Ciała ustanowiona została przez papieża Urbana IV w sierpniu 1264 roku. Rok wcześniej miał miejsce cud eucharystyczny w Orvieto, gdy hostia w rękach wątplącego w transsubstancjację księdza zaczęła krwawić. Wydarzenia te zainspirowały papieża Klemensa do ustanowienia tej uroczystości. W Polsce po raz pierwszy ją już w 1320 roku w diecezji krakowskiej. Od XV wieku Boże Ciało było znane w całym kraju. Najstarszy, zachowany opis barwnej, rozśpiewanej procesji pochodzi z piętnastowiecznego Płocka. Sto lat później na procesję przychodziły prawdziwe tłumy wiernych. Wileńskie kroniki mówią nawet o 10 000 osób biorących udział w uroczystej, miejskiej procesji.

Procesja miała zawsze charakter egalitarny. Brali w niej udział wszyscy wierni, bez względu na pochodzenie. W 1658 roku król Jan Kazimierz nakazał konfraterni kupieckiej, *aby wszyscy bracia ogółem i ich faktorowie albo słudzy starsi (...) w szaty przystrojone i pocziwie przybrani niech zejdą (...) z muszkietami albo rusznicami, z szablami polskimi, albo niemieckimi, pospołu z chorągwią Bractwa pospolitą, z bębnami, z trębaczami, także jeżeli można z muzyką przystrojną (...) porządnie na procesji i na każdym akcie niech będą. Najświętszy Sakrament Chrystusa Pana w procesji niesiony niech poprzedzają, i to trzeźwi, skromni i pokorni.*

Władysław Reymont w *Chłopach* barwnie opisuje wygląd procesji: *(...) w kościele zaraz po sygnaturce rozpoczęło się nabożeństwo, dobrodziej wyszedł ze sumą i organy zagrały, ale snadź wnet po kazaniu uderzyły wszystkie dzwony, i huknęły takim śpiewaniem, jaże gołębie porwały się z dachów, i naród jął się wywalać wielkimi drzwiami, a nad nim wychodziły*

chorągwie pochylone, światła gorejące i obrazy, niesione przez dziewczyny w biel przybrane, zaś w końcu wynosił się czerwony baldach, a pod nim ksiądz ze złotą monstrancją w ręku wolniutko zstępował ze schodów (...) I śpiewając ruszyli, cisnąc się we wrótniach smętarza i przepychając, gdyż zjazd był ogromny, cała parafia się stawiła (...) Parli się w tłoku wielkim głowa przy głowie, ledwie już dysząc z żaru i ciasnoty, ale śpiewając z całego serca, całą mocą, wszystkimi gardzielami, że zdało się, jakoby wraz z nimi świat cały śpiewał chwałę Panu - jakoby te lipy wyniosłe, te czarne olchy, te rozgorzałe w słońcu wody, te śmigłe brzoźki, te sady niskie i pola zielone, i dalekości okiem nieobjęte, i chałupy, i wszystko, co ino było, dokładało swój wtór serdeczny, nabrzmiały radością, że pieśń ogromna rozlewała się skłębionym grzotem w rozżarzonym powietrzu i ku blademu niebu do słońca się podnosiła.

W dawnej Polsce procesja organizowana w Boże Ciało miała polityczne akcenty. Przejawiało się to nie tylko poprzez zakładanie narodowych strojów, niesienie polskiej flagi i godła. Po bitwie nad Połonką i Cudnowem w 1661 roku kroczący w procesji hetmani prowadzili więźniów i zdobyte sztandary. W okresie zaborów religijna uroczystość stawała się pretekstem do narodowego marszu. Podobnie zresztą działo się w okresie PRL-u, kiedy to każdorazowo trzeba było starać się o zgodę na procesyjny przemarsz.

Procesja Bożego Ciała w Makowiskach

PAPIESKIE INTENCJE APOSTOLSTWA MODLITWY

Czerwiec

- **Intencja ogólna:** Aby osoby w podeszłym wieku, zepchnięte na margines i samotne znajdowały, również w wielkich miastach, okazje do spotkania i solidarność.
- **Intencja ewangelizacyjna:** Aby seminarzyści, nowicjusze i nowicjuszki spotykali formatorów żyjących z radością Ewangelią, którzy mądrze przygotowują ich do misji, jaką mają pełnić.

Lipiec

- Aby szanowane były ludy tubylcze, których tożsamość, a nawet egzystencja są zagrożone.
- Aby Kościół w Ameryce Łacińskiej i na Karaibach poprzez swoją misję kontynentalną głosił Ewangelię z odnowionym zapałem i entuzjazmem.

Sierpień

- Aby sport był okazją do braterskiego spotkania między narodami i przyczyniał się do sprawy pokoju na świecie.
- Aby chrześcijanie żyli zgodnie z Ewangelią, dając świadectwo wiary, uczciwości i miłości bliźniego.

WALKA Z KOŚCIOŁEM W POLSCE W LATACH 1945-1956

Kościół katolicki przez cały okres powojenny poddawany był różnorodnym akcjom mającym na celu jego wewnętrzne rozbięcie oraz zdyskredytowanie w oczach wiernych. Najbardziej brutalne akcje w niego wymierzone miały miejsce w latach 1945 – 1956. Metody szykanowania Kościoła przez komunistyczny aparat represji były bardzo złożone i obejmowały nie tylko prześladowania fizyczne, których symbolem stały się na przykład przesłuchiwanie kapłanów przez funkcjonariuszy bezpieki. Po rozbięciu PSL i pozostałej opozycji, a także po zlikwidowaniu wszystkich większych struktur konspiracji niepodległościowej, Kościół pozostawał jedyną znaczącą i zorganizowaną organizacją społeczną niezależną od wpływów władzy komunistycznej. W połowie 1949 polskie władze dostały od władz sowieckich tzw. dyrektywę wyznaniową, która nakazywała nie tylko kreowanie propagandy i negatywnego wizerunku Kościoła, ale także jego rozbięcie na dwie odrębne i przeciwstawne grupy. Zgodnie z zaleceniem Stalina jesienią 1949 roku rozpoczął działalność tak zwany "ruch księży patriotów", którego nadrzędnym celem było podzielenie Episkopatu. W ciągu kilku lat zdołano różnymi metodami (nie wyłączając szantażu, zastraszania i przekupstwa) skupić wokół niego około 1000 duchownych. Ideologia tej grupy była prosta i sprowadzała się do deklarowania pełnej polityki wyznaniowej ówczesnych władz, potępiana rzekomo antypolskiej polityki Watykanu oraz jego zwolenników w Episkopacie. Brutalny atak wymierzono także w działalność charytatywną realizowaną przez Kościół. Przykładem może być chęć zdyskredytowania organizacji „Caritas”. Organizacja została powołana w 1945 roku z inicjatywy krakowskiego metropolity Adama Stefana Sapiehy. W samym tylko 1948 roku prowadziła między innymi 900 przedszkoli, blisko 300 domów dziecka, ponad 200 kuchni dla ubogich, 170 domów starców oraz 1000 tzw. ognisk samarytańskich (punktów pierwszej pomocy). Wobec „Caritas” zainicjowano brutalną akcję propagandową, w której ukazywano rzekome nadużycia finansowe. Przeprowadzano wówczas masowe rewizje pośród księży, w trakcie których zdarzały się wypadki podrzucania obciążających dowodów. W 1948 roku przystąpiono w ramach ogólnej rozprawy z Kościołem do ograniczania struktur terenowych „Caritasu”. Jesienią 1949 roku nastąpiła fala aresztowań, a na początku 1950 roku rząd ustanowił nad organizacją zarząd przymusowy. Jedną z metod walki z Kościołem było też organizowanie publicznych procesów politycznych. Najbardziej głośny proces dotyczył biskupa kieleckiego – Czesława Kaczmarka (w trakcie okupacji intensywnie współpracował z lokalnymi strukturami Polskiego Państwa Podziemnego, a w pierwszych latach powojennych dał się poznać, jako zdecydowany obrońca Kościoła oraz krytyk kolektywizacji wsi i ateizacji polskiego szkolnictwa). W styczniu 1951 roku postawiono mu sfinansowany zarzut szpiegostwa na rzecz Watykanu i USA. We wrześniu 1953 roku, jako jedyny członek Episkopatu zasiadł na ławie oskarżonych w politycznym procesie pokazowym przed Wojskowym Sądem Rejonowym w Warszawie.

W trakcie dwuletniego śledztwa zostawał poddawany torturom, w wyniku których załamał się i przyznał do stawianych zarzutów. Biskupa Kaczmarka skazano ostatecznie na karę 12 lat pozbawienia wolności. W tym samym roku odbył się proces kurii krakowskiej. Głównym oskarżonym spośród siedmiu kapłanów był ks. Józef Lelito (w okresie okupacji niemieckiej był czynnym działaczem podziemia narodowego, a do roku 1952 informatorem konspiracyjnej sieci podporządkowanej władzom na emigracji). Został skazany na karę śmierci, którą ostatecznie zamieniono na dożywocie. Przełom lat 40 i 50 był okresem, gdzie bezpośrednia ingerencja władz w stosunki międzykościelne była wyjątkowo zauważalna. Od początku 1952 roku nasiliła się także akcja usuwania religii ze szkół. Jednym ze sposobów rugowania lekcji religii ze szkół było podejmowanie przez rady pedagogiczne uchwał o świeckim charakterze szkoły lub po prostu zmuszanie rodziców do rezygnacji z posyłania swoich dzieci na lekcje religii. Tempo usuwania religii ze szkół nie było oczywiście takie samo w poszczególnych częściach kraju. Szczególną aktywnością w tej dziedzinie odznaczały się kuratoria w Opolu i Katowicach. Zdarzały się także przypadki rozwiązywania szkół, do których rodzice z uwagi na likwidację lekcji religii nie chcieli posyłać swoich dzieci. Tam gdzie próby całkowitej laicyzacji natrafiały na ostry opór lekcje religii jedynie ograniczano. W połowie 1952 roku nakazem administracyjnym rozwiązano 46 niższych seminariów duchownych. Zasadniczym celem było jednak ścisłe podporządkowanie najważniejszych władz kościelnych władzom komunistycznym. W tym celu 9 lutego 1953 roku Rada Państwa wydała „Dekret o obsadzeniu duchownych stanowisk kościelnych”, dający państwu wolną rękę do

Kard. Stefan Wyszyński

dowolnego kształtowania polityki personalnej we wszystkich szczeblach hierarchii (od wikarego aż po arcybiskupa). Dla szukającego z komunistami kompromisu ówczesnego kardynała Stefana Wyszyńskiego dekret ten pozostawał poza granicami dopuszczalnych ustępstw. Postawa ta stała się powodem aresztowania kardynała, a następnie do jego uwięzienia. 24 września 1953 r. władze przyjęły specjalną uchwałę zakazującą kardynałowi przebywania w Warszawie oraz pełnienia wszelkich funkcji na stanowiskach kościelnych. Po aresztowaniu kardynał Wyszyński przebywał kolejno w Rywałdzie, następnie blisko rok w Stoczku Warmińskim, rok w Prudniku Śląskim, a od października 1955 r. do października 1956 r. w klasztorze Sióstr Nazaretanek w Komańczy. Przez większość okresu internowania towarzyszyli mu zakonnica i ksiądz, którzy okazali się agentami UB, sporządzającymi szczegółowe sprawozdania na temat zachowań kardynała. Mimo wielu szykan ze strony komunistycznych władz w tym najbardziej represyjnym okresie PRL – u, najważniejszy cel komunistów jakim było osłabienie zaufania wiernych do Kościoła nie został jednak osiągnięty.

NASZA PIELGRZYMKA DO LWOWA

W piątek, 20 maja, udaliśmy się na 3-dniową pielgrzymkę autokarową do Lwowa w grupie 47 uczestników. Okazję stanowiła 360 rocznica ślubów króla Jana Kazimierza, złożonych w katedrze lwowskiej przed obrazem NMP Łaskawej w dniu 1 kwietnia 1656 r. Przewodniczką po Lwowie była pani Luba Lewak, aktorka Ludowego Teatru Polskiego we działającym w tym mieście. Pod jej opieką zwiedziliśmy najpiękniejsze lwowskie kościoły, katedry, cerkwie, operę, kopiec Unii Lubelskiej, a także cmentarz Łyczakowski i cmentarz Orłąt Lwowskich. Obszerną relację i zdjęcia można znaleźć na naszej parafialnej stronie www.makowska.pl w zakładce Nasze Pielgrzymki.

SZCZYPTA HISTORII

Lwów - największe miasto zachodniej Ukrainy, stolica obwodu lwowskiego, położone na Wyżynie Podolskiej, nad Półcią. Ważny ośrodek przemysłowy, lotniczy, kolejowy oraz drogowy. Do 1939 była to stolica znajdującego się w Polsce województwa lwowskiego, wcześniej znajdował się w województwie ruskim Korony Królestwa Polskiego. Administracyjnie, jako stolica wspomnianych województw, Lwów stanowił jedno

z głównych miast I i II Rzeczypospolitej, a w okresie rozbiorów był ośrodkiem kultury polskiej i stolicą Galicji. Tradycyjnie był to główny ośrodek kulturalny i naukowy Polski.

Cmentarz Łyczakowski - najstarsza zabytkowa nekropolia Lwowa, położona na malowniczych wzgórzach to miejsce pochówku wielu wybitnych, zasłużonych dla Polski ludzi kultury, nauki i polityki. Na cmentarzu znajduje się wiele zabytkowych nagrobków o wysokiej wartości artystycznej. Są tutaj pomniki min.: poety Seweryna Goszczyńskiego, płk J. K. Ordon, Władysława Bełzy - autora "Katechizmu Polskiego Dziecka", Marii Konopnickiej, Gabrieli Zapolskiej, groby weteranów powstania kościuszkowskiego. Od wiosny 1919 w części cmentarza od strony Pohulanki utworzono Cmentarz Obrońców Lwowa dla poległych w walkach z Ukraińcami i bolszewikami w latach 1918 - 1920. Mianem Orłąt Lwowskich określa się młodych mieszkańców Lwowa, którzy wobec braku we Lwowie polskich oddziałów wojskowych, w listopadzie 1918 bronili miasta przed oddziałami wojsk ukraińskich. Młodzi ochotnicy walczyli też z wojskami radzieckimi w 1920 roku. W skład ochotniczych wojsk polskich wchodził uczniowie, studenci, robotnicy, urzędnicy, chłopcy i dziewczęta. Walczono najpierw praktycznie gołymi rękami, później - już ze zdobytą na wrogu bronią. Wobec braku regularnych wojsk, wysłanych przez austriackie dowództwo w inne regiony Europy, młodzi obrońcy postanowili wyzwolić swoje miasto przekazane przez ustępujących zaborców wojskowym oddziałom ukraińskim, ściągniętym celowo do Lwowa. W sumie w walkach po stronie polskiej brało udział 6022 osób, spośród których 1421 nie przekroczyło 17 roku życia, zaś najmłodszy miał zaledwie 9 lat. Jeden z nich, 13-letni Antoś Petrykiewicz został najmłodszym w historii kawalerem Orderu Virtuti Militari.

ZGROMADZENIE SIÓSTR ŚW. JÓZEFA

Początki Zgromadzenia datują się na koniec XIX wieku i związane są ze Lwowem, gdzie panowała przysłowiowa galicyjska nędza materialna i moralna. Tam też pełnił swą posługę kapłańską Ks. Zygmunt Gorazdowski - kapłan archidiecezji lwowskiej. Za historyczną datę powstania Zgromadzenia przyjmuje się 17 lutego 1884 r. Siostry, tworząc Zgromadzenie, objęły opieką Dom Pracy Dobrowolnej dla żebraków, w którym odnaleźli oni na nowo swoją ludzką godność i warunki do życia. Pracowały również wśród chorych w założonym przez ks. Gorazdowskiego *Zakładzie św. Józefa, dla nieuleczalnie chorych i rekonwalescentów*. Służyły ubogim w Taniej Kuchni Ludowej. W 1892 r. we Lwowie powstał Zakład Dzieciątka Jezus, w którym przebywały porzucone dzieci i samotne matki z niemowlętami. W 1946 r., na skutek

przesunięcia wschodniej granicy Polski, Zgromadzenie utraciło swój dom macierzysty we Lwowie oraz wszystkie placówki znajdujące się na tzw. Kresach Wschodnich. W powojennej Polsce Siostry podjęły pracę wśród dzieci niepełnosprawnych fizycznie i umysłowo, sprawowały posługę pielęgniarstwa w szpitalach psychiatrycznych oraz włączyły się w pracę parafialną i katechetyczną. Po 1989 r. rozszerzył się też znacznie teren działalności sióstr poza granicami Polski. W 1991 r. Zgromadzenie powróciło do pracy na Ukrainie. Obecnie Zgromadzenie liczy ok. 500 Sióstr i funkcjonuje w 2 Prowincjach w Polsce: Tarnowskiej i Wrocławskiej oraz w 3 Delegaturach: Ukraińskiej, Afrykańskiej (Republika Konga, Demokratyczna Republika Konga, Kamerun, Gabon) i Brazylijskiej w Ameryce Południowej. Duchowość Zgromadzenia koncentruje się wokół tajemnicy Miłości Miłosiernej Boga. Siostry, naśladowując Jezusa Chrystusa ubogiego, pokornego i posłusznego Ojcu oraz niosącego miłosierdzie wszystkim potrzebującym, łączą tę drogę z posługą miłosierdzia wobec ubogich braci. Na tej drodze patronuje Zgromadzeniu Święty Józef, od którego Siostry uczą się bezgranicznego zawierzenia Bogu, dyspozycyjności wobec Jego zamierzeń oraz pokornej i cichej służby innym. Zgromadzenie, które wyrosło z wielkiej miłości duszpasterskiej swego Założyciela pozostaje nadal wierne jego ideałom podejmując samarytańską służbę ubogim, starszym, samotnym i chorym w szpitalach, Domach Pomocy Społecznej i domach prywatnych. Otacza opieką dzieci i młodzież w specjalnych ośrodkach wychowawczych i leczniczych, prowadzi przedszkola, świetlice, Domy Dziecka, katechizuje w szkołach. Siostry angażują się także w pracę parafialną, jako zakrystianki, organistki. W każdym domu zakonnym wydawane są posiłki dla ubogich i praktykowane są inne formy pomocy potrzebującym. Naszym hasłem zakonnym są słowa: „*Serce przy Bogu, ręce przy pracy*”. **Kochana dziewczyno, jeżeli czujesz pragnienie, by Bogu dać więcej, dać lepiej, oddać siebie w służbie bliźniemu skontaktuj się z siostrami Józefitkami w Częstochowie przy ul. Kubiny 10/12, lub też wejdź na www.jozefitki.pl**

s. Teresilla, józefitka 15